
[SIGNALEMENTEN]

Pieter Jan Verstraete, *Joris Van Severen. Een biografisch portret*, Soesterberg, Uitgeverij Aspekt, 2010, 110 pp., ISBN 9789059118935 | Pieter Jan Verstraete (°1956) is een bijzonder productief en verdienstelijk publicist betreffende de geschiedenis van de Vlaamse beweging tijdens de 20ste eeuw. Op zijn eigen manier zet hij zo de traditie

voort waarvan Arthur De Bruyne (1912-1992) dewegbereider was. Met zijn jongste boek, een even beknopte als overzichtelijke biografische schets van Joris Van Severen (1894-1940), treedt hij nu ook wat het onderwerp van zijn studie betreft in diens voetspoor. De Bruyne publiceerde in 1961 immers de nog altijd lezenswaardige monografie *Joris Van Severen. Droom en daad*.

Verstraetes Van Severen-biografie biedt voor niet gespecialiseerde geïnteresseerden een uitstekende introductie tot de figuur, het persoonlijke en publieke leven, de denkwereld en het politiek-maatschappelijke handelen van de man die vooral bekendheid geniet als leider van het *Verdinaso*. Zoals de auteur zelf stelt zal *“de in de materie gespecialiseerde lezer (...) in deze opzettelijk bondig gehouden biografie slechts weinig nieuwe gegevens ontdekken”* (p. 8). Onder meer wegens het feit dat de actuele stand van het historisch-wetenschappelijk onderzoek omtrent Van Severen er voortreffelijk in wordt gesynthetiseerd, mogen dergelijke lezers deze vulgariserende biografie echter zeker niet ongelezen laten.

Met de duiding, de analyse en het commentaar is het in Verstraetes Van Severen-boek helaas af en toe anders gesteld en kan men er niet aan voorbijgaan dat de auteur niet bepaald een sympathisant blijkt te zijn van de linkerzijde van het politieke spectrum. Verstraetes gebruik van een woord als *“demofederalistisch”* biedt daarvoor op zich al een aanwijzing (blz. 63). Bovendien lijkt het alsof Verstraete links en Vlaamsgezind bijna per definitie beschouwt als twee moeilijk met elkaar te rijmen engagementen: *“Hoewel tijdens de bezetting activist – andere redactieleden zoals Moens en Naudts waren dat ook geweest – was hij linksgezind”* (blz. 38). Of nog: *“Een aantal van deze avant-gardisten begonnen trouwens in de loop van de jaren 1920 in te zien dat ze met hun luchtkastelen en dromen van universele vrede en broederlijkheid windmolens najoegen of het moest wereldvreemdheid zijn”* (blz. 40). Het slot

van deze zin is grammaticaal en stilistisch op zijn minst ietwat vreemd te noemen. Dat soort eigenaardigheden serveert Verstraete de lezer overigens nog enkele keren: *“Ook langs een andere zijde werd het leven van het Verdinaso zuur gemaakt”* (blz. 73).

Dat alles belet ondertussen niet dat Verstraete zijn intentie om *“bij het schrijven (...) verguizing of aanbedding van de gebiografeerde”* te vermijden in belangrijke mate heeft waargemaakt (blz. 8).

[Nico Van Campenhout]